

SAN JUAN

BOLETIN INFORMATIVO DEL TELE - CLUB

Director: Carlos Costa Salom

N.º 55 - Noviembre 1976

**EL P. RAFEL GINARD BAUÇA, T. O. R.
FILL PREDILECTE DE SANT JOAN**

Va nèixer a Sant Joan (Mallorca) el 27 de juliol de 1.899. Adolescent, entrà a l'orde dels Frares Franciscans i cantà Missa el 1924. Predicador popular, va recórrer totes les esglésies de Mallorca. Folklorista eminent, arplegà una de les col·leccions més importants del món i publicà en quatre volums l'important «Cançoner Popular de Mallorca». Escriptor, ha deixat diversos llibres de prosa exquisida. Poeta d'imatges brillants i de profunda sensibilitat, ha estat premiat en nombrosos certàmens i jocs florals. Lulista competent, investigador i crític, el seu nom compta en la literatura de Mallorca. Proclamat Fill Adoptiu d'Artà en la primavera del 1974, la tardor següent la nostra vila el designà Fill Predilecte. Ha mort a Artà el 15 d'octubre del 1976.

EDITORIAL

En nuestro número anterior, al dar la noticia del fallecimiento del ilustre sanjuanense P. Rafael Ginard Bauçà, prometimos dedicarle un número especial. No podíamos menos, todos los que somos - conscientes de la gloria que representa para nuestra modesta Villa el haber contribuido al patrimonio de la cultura con la figura insigne de nuestro paisano.

Hoy cumplimos lo prometido. Sabedores de que nuestras posibilidades no alcanzan el mérito de nuestro finado, más que pergeñar vanamente unas cuartillas en su honor, hemos preferido espigar y coleccionar un ramillete de artículos publicados en la prensa mallorquina, como testimonio del reguero de luz que su nombre ha dejado entre la intelectualidad de la isla de Mallorca. Encabezamos estos artículos con una de las numerosas poesías inéditas que nos ha dejado, una preciosa plegaria a la Mare de Déu de la Pau que se venera en la ermita de Castelltix en el término de Algaida. Seguimos con un artículo, el primero que se publicó al día siguiente de su muerte, debido a la pluma de D. Miguel Arbona Oliver, en el diario "Balears". A continuación, otro de D. Toni Oliver i Febrer, aparecido en el "Diario de Mallorca". Otro más, del fino periodista y escritor D. Juan Bonet, redactor jefe del "Balears", publicado en este periódico. Y finalmente dos más, debidos uno al insigne filólogo Dr. Francesc de B. Moll, publicado en el diario "Ultima Hora", y otro de D. Miquel Marquès Coll, publicado como editorial del semanario "Sóller" del que es su autor, director y editorialista. El eminente poeta mallorquín Dr. Guillem Colom i Ferrà colabora con un precioso soneto en su memoria, y el poeta francés, de apellido mallorquín, Don Josep Alcover, con otro notable soneto en lengua francesa, inspirado en su misma muerte. Finalizamos con un fragmento del discurso que el escritor sanjuanense Miquel Gayà i Sitjar pronunció el 18 de octubre en nuestro templo parroquial después de la celebración del solemnísimos funeral que nuestra Parroquia y el Ayuntamiento dedicaron en sufragio de su alma, con asistencia de las autoridades de la Villa de Artà y relevantes personalidades de Mallorca, entre las que pudimos contar el Dr. Francesc de B. Moll y el abogado y Director Provincial del Instituto Nacional de Previsión D. Gabriel Morell Font dels Olors.

a la mare de deu de la pau, de castellitx

Obriu l'arc de Sant Martí
per damunt la meva vida.
Feis-hi nèixer amb set colors
un brollador d'alegria
per abeurar el meu desert
cruixit de set infinita.
Amb el ventall dels pinars
l'oratge fresc us arriba,
i us voleien els cabells
i us amarau de garriga.

Malalt d'ànima i de cos,
he tocat a vostra ermita.
Encrostat de sol i d'anys,
cà noble pedreny molina.
Som vingut com un romeu
sense sarró ni pellissa.
Duc en mi tempesta i nit,
en res mon cor s'adelita,
i he perduda pels revolts
dels camins, la meva lira.
Captaire, una encesa us deix
a l'altar, d'avemaries.
Dau-me una almoina de pau
i aigua i pa de poesia.
Ungiu ma faç amb la llum
vital, del vostre somriure,
i al cor ressec feis goixar,
jardinera benecida,
els rosers multicolors
de la perfecta alegria.

P. RAFEL GINARD BAUÇA

EL P. RAFEL GINARD T.O.R.

Amb profunda pena per la mort del bon amic P. Rafel Ginard i Bauçà, de la tercera orde franciscana, vull escriure uns mots sobre la seva vida austera i virtuosa, estroncada als setanta sis anys, i sobre la seva obra admirable.

Nascut a la vila de Sant Joan, que no fa molt de temps el declarà fill predilecte i donà el seu nom a un carrer, de molt jove ingressà a la tercera orde regular i inicià els estudis de la carrera eclesiàstica, preparatoris per l'ordenació sacerdotal.

Ja durant aquets estudis es manifestà com un devot fervent de l'art de l'expressió verbal: l'art del llenguatge, i, a l'oficina que per l'Obra del Diccionari s'havia muntat a casa del canonge Antoni María Alcover, treballà -juntament amb el seu condeixeble Miquel Colom- en la redacció de fitxes que s'anaven ordenant en la que arribaria a esser famosa calaixera...

Dedicat al ministeri de la predicació, l'exercí en ciutats viles i pobles on els seus sermons quaresmals, els seus panegírics, les seves plàtiques devotes, feien un gran bé a la gent que apreciava en tots ells el llenguatge congruent, directe, sense banalitats retòriques.

Així com els qui van bruscats per la botànica cerquen i arrepleguen mostres de totes les espècies vegetals, en la seva curulla per l'expressió viva del llenguatge el P. Ginard cercava i recollia mostres d'aquesta expressió viva contingudes en les gloses, corrandes, cançons, romansos i codolades que la gent canta o recita, segons les ocasions. N'arribà a tenir estojades moltes, més de vint mil, i de la feina que aquella arreplega afanyosa costava en podem tenir una idea llegint el seu llibret "El Cançoner Popular de Mallorca" número 76 de la collecció "Les Illes d'Or".

En una primera etapa del seu ministari itinerant de predicador tenia per residència el convent d'Artà. Aquest fet, de viure a Artà quan no era a predicar a altres llocs, està en la base de la seva obra de creació literària representada pels "Croquis artanencs", altres belles proses literàries i alguns poemes. En té uns altres, de poemes, molt bells, entre els quals es distingeixen els inspirats per l'ambient del Puig de Randa.

Durant la seva posterior estada a Ciutat el vaig trobar amb molta de freqüència, i, plegats, estudiàvem l'estil d'escriptors i poetes de diferents països. Entre els francesos del segle XIX l'interessaven molt el poeta Ch. Baudelaire i el narrador G. Flaubert, aquest principalment en obres com la "Légende de Saint Jean

l'Hospitalier", "Un coeur simple" "Les tentations de Saint Antoine" amb la llarga processó de teogonies orientals. (Perquè no s'escaandalitzi ningú advertiré que, tant ell com jo, per mediació del Bisbat havíem obtingut un permís de Roma per si acàs alguna d'aquestes obres el feia necessari).

Dins la cinquantena del seus anys, un estat febrós sense causa aparent el tingué per un temps inactiu; supòs que fou aquesta la causa per la qual els seus superiors el destinaren al convent de Ilucmajor, on es posà de bell nou en condicions de continuar la seva feina. Anys més tard anà a residir altra volta en el convent d'Artà.

Simultàniament amb tot això que estic contant, la recopila del "Cançoner" avançava i el P. Ginard previa les dificultats per publicar-lo. N'envià una part a un certamen de l'Institut d'Estudis Catalans i obtingué el premi. Amb una altra par obtingué el premi "Ciudad de Palma", però la base econòmica d'aquests dos premis era petita per emprendre la publicació dels quatre volums del "Cançoner de Mallorca". Aquesta dificultat es resolgué amb una subvenció de la Fundació March.

Així anaren apareixent en la col·lecció "Els treballs i y els dies" de l'Editorial Moll: el volum I, que conté el repertori de cançons o corrandes amoroses, a final de l'any 1966; el volum II, que conté cançons referents a animals de pèl i de ploma, arts i oficis, professions liberals, serveis i càrrecs públics, astres i temps, camperols, casa i vestit, s'acabà d'imprimir un any més tard; final de 1976; el volum III, que aparegué l'any 1970, conté cançons de temes infantils, de localitats, de marineria i pesca, narratives (desgràcies i crims) referent a noms personals, de tema religiós, sobre la vida humana, menjar i beure, qualitats i accions intel·lectuals i morals, vida familiar i social. Entre l'aparició del volum III i la del IV va passar més estona perquè l'ordenació de materials continguts en aquest darrer fou més laboriosa que la dels anteriors; el seu contingut són glossades llargues sobre temes variadíssims, codolades, romancer, que admeten més variants i fins i tot interpolacions de fragments que procedeixen de composicions distintes, tot recollit fidelment, tal com el poble ho canta o ho recita, per tal que els estudiosos que hagin de treballar científicament sobre aquests materials disposin d'unes fonts dignes de tota confiança.

A hores d'ara els quatre volums del "Cançoner" no són únicament un deliciós esplai per al qui els llegeix sense altre propòsit, sinó material d'estudi en molts d'aspectes a les facultats de lletres de les Universitats, del que van sortint treballs de curs,

tesines de llicenciatura, i, segurament, la preparació de qualque tesi doctoral.

(S'ha dit que en aquest "Cançoner" del P. Ginard manca una part de les corrandes que molta gent coneix i no es diuen davant segons qui, pel seu color pujat o per la seva cruesa. Es natural que a un frare, per respecte no li diguéssin segons quines cançons, i fins i tot que ell no les hagi volgudes repetir per mirament. Això noté importància: no es troben en el cançoner del P. Ginard, però es trobaràn a qualque cançoner "drolatique" que algú no tan escrupolós ja està fent).

No em sé avenir a la pèrdua d'un home de tan altes qualitats i tan bon amic com el P. Rafel Ginard. Ferme a la idea que les nostres converses, sempre tan interessants, s'han acabat per a sempre em costarà molt de temps. Però, què hi farem?. Alabat sia Déu, i que Ell el tengui en la seva glòria.

M. ARBONA

El pare Ginard

Encara que lastrat per l'àncora de la meua limitació, voldria jo, també, aportar la meua humil flor de selvàtic romaní a la perfumada garba de sentides lloances que, segurament, se faran sentir dins el cercle d'escriptors mallorquins amb motiu del traspàs del Pare Rafel Ginard, franciscà.

No estic, ni de lluny, preparat per fer una exègesi del seu treball literari: això ja ho escriuran aquells que tenen coneixements prou reconeguts per fer-ho, amb la dignitat que cal. Això sí: crec que l'amistat que m'unia a l'il·lustre desaparegut m'autoritza a plànyer-me públicament i de tot cor per la dolorosa pèrdua del que fou el més coralment enamorat de tot allò que constitueix l'essència del més pur mallorquinisme, i recordar amb nostàlgia les converses tengudes en la intimitat de la saleta del Convent Franciscà d'Artà o el plàcid deambular per la -encara assolegada- geografia de la Colònia de Sant Pere.

Potser fou el Pare Ginard un dels pocs clergues que a la seva

edat, i malgrat el seu precari estat de salut, conservava un esperit juvenívol i obert a la rosa dels vents de tot allò que pogués significar una inquietud espiritual, un caminar incansable cap a - una, sempre perfectible, meta d'afinament espiritual i una preocupació constant - paral·lela a les seves activitats literàries - pel que d'una manera més o manco directa pogués atemptar a la dignitat de l'home, a la seva llibertat, entesa aquesta com a dret irrenunciable a la seva qualitat de fill de Déu.

Potser per alguns la figura del Pare Ginard quedi limitada a l'àmbit diguem-me folklòric, estret, casolà, a lo Aina Cohen. Res més lluny de la realitat. El Pare Ginard, pels qui vàrem tenir la sort i l'honor de conèixer-lo íntimament, era home d'un ben assenyat universalisme. El seu mallorquinisme, la seva entranyable estimació a la parla i la història nadiues, als costums i al paisatge i paisanatge illencs, no eren una finalitat en si, un esquefit i egoístic reclourer-se dins la beatífica contemplació d'un hort tancat als vivificadors vents de fora. Era el seu un regionalisme de bona llei; una necessària plataforma d'autenticitat des de la qual poder llançar-se a la tasca de comprendre -i assimilar en el seu cas- tot allò que d'aprofitable pogués tenir lo que arribava de la mar enllà. Per això, la construcció de la monumental obra del "Cançoner" no era obstacle per a un estudi atent de l'obra poètica forastera i estrangera. García Lorca, Gerardo Diego, Baudelaire (amb aquell tom de "Les fleurs du mal" farcit de notes marginals) Verlaine, Dante, Leopardi, etc. eren per a ell ben coneguts i assimilats; així com també creia un deure estar al corrent de la complexitat d'un moment com l'actual, el dramatisme del qual trobava en ell una exacta i comprensiva ressonància; "estic devastat" solia dir-me quan després d'unes hores de conversa, examinada la circumstancial panoràmica cultural, política, social etc., casi sempre - reblida de signes negatius, el pessimisme feia presa en el seu ànim. Però era el seu un pessimisme cristià, el pessimisme d'aquell que sap que "la vall de dolors no és lloc de cosa acabada" però que - tampoc ignora que la tasca d'un creient no és deixar-se endur per un determinisme estèril, ans al contrari, remar a contracorrent de lo fàcil, dels pedestres slogans publicitaris, del quasi universal sanxopancisme.

Descansi en pau l'estimat i admirat amic i mestre de tots en finura espiritual; i que la seva figura humana forjada a l'encreua de desenganys, incomprendions, i a vegades, inelegants silencis, - però sostenguda també per una fe religiosa -dramàticament defensada contra l'envestida del dubte que tan sovint sofreix l'home intel·ligent i cult- i per un apassionat i assenyat amor a la nostra

cultura, sigui un exemple per a aquestes generacions joves assedegades d'ideal i d'autenticitat.

TONI OLIVER FEBRER

EL PADRE GINARD, UNA VIDA BIEN CUMPLIDA

Tantos nombres propios, tantos nombres detrás de los que no hay nada, la pura nada. Tantas vidas para nada. (El Padre Ginard, si me escuchara algo así torcería la cabeza y sonreiría como él sabía hacerlo: "¿Quién puede decir de alguien que no está aquí para algo? Todos servimos, todos podemos servir. "(Con unas palabras parecidas podría" reñirme" el Padre Ginard de quién uno haría un resumen diciendo que era la dulzura enérgica, lo humano sin doblez ni torcedura, personificadas. Estaba más cerca del pueblo que de ciertas élites pretenciosas, estaba con el pueblo, a él pertenecía. Y hablando con él te dabas cuenta, de entrada, hasta qué punto la palabra del hombre puede ser la exacta, la bien elegida, la justa, la necesaria para entenderse. Antes de marchar por unos días de la isla, el Padre Ginard se estaba muriendo. Estuve a su lado, por última vez. El médico había pedido que le dieran un cafetito, el del mediodía, para estimular un poco su corazón. Ya nos estaba dejando y él supo llorar por mí, mientras yo tenía entre las mías una de sus manos trabajadoras, esas manos que te avergonzaban un poco de las tuyas. A mi regreso, el Padre Ginard ha viajado, hacia arriba, con sus canciones. Uno se resiste a no tenerle entre nosotros, a no poder ir en su busca. Ya hay que buscarle en su obra, en esta obra grandiosa y viva, imperecedera, que él nos dejó. "Nuestro médico, - (me diría el Padre Oliver que le acompañara en sus últimas y largas, definitivas horas) dice que hay hombres que nunca debieran morir". Pero, también se mueren los hombres que, como el Padre Ginard hicieron de su existencia un signo de más, esos hombres que estuvieron aquí para aumentar la vida de los otros. Al Padre Ginard no le gustaba la retórica, y uno, a la hora de la despedida, no quisiera caer en ella. Pero esto no es retórica, es un intento de dar una imagen del franciscano que, aprovechando su ir y venir por la isla, fue haciendo posible un trabajo que parece imposible laboreo para un hombre solo: La recogida de miles y miles de canciones is-

leñas, con sus variantes, de los propios labios del pueblo. Su trabajo -ahí tenemos los cuatro grandes tomos del "Cançoner Popular de Mallorca"- irá cobrando más y más importancia a medida que el tiempo pasa y, sin remedio, se vaya llevando por delante lo que es o lo que significa la propia esencia de esta tierra, y, asimismo, su talante ante el vivir. En el "Cançoner" no hay "solo" canciones, más o menos graciosas, también hay novela, historia, sufrimiento, hay amor, muchísimo amor humano, y, al fin, es el propio pueblo el nuestro, el autor de toda esa riqueza, ingeniosamente expresada, poéticamente dicha. Un "Cançoner" como el del Padre Ginard, recogido sabiamente e incansablemente, "hace" pueblo, lo justifica, lo defiende y le da dimensiones. A la hora de despedirme, mientras él se moría, yo no encontraba la palabra justa para hacerlo y él me sonreía, con sus ojos tan claros, en un rostro que ya era la propia transparencia dibujada sobre la almohada. La angustia era la mía, mientras él me entregaba, hablándome de mis hijos, el último regalo: El de su sonrisa absolutamente en paz con Dios, con todos y con todo. Era, la suya, una vida bien cumplida.

JUAN BONET.

ES MORT EL PARE GINARD

PER FRANCESC DE B. MOLL

Dia 14 d'aquest mes es va extingir la vida d'un frare exemplar i altament benemèrit de la cultura mallorquina: el Pare Rafel Ginard Bauçà. Era nat a Sant Joan l'any 1899; va ingressar molt jove a la Tercera Orde Regular, dins la qual exercí diversos càrrecs de responsabilitat. Va residir molts d'anys a Artà; tant, que aquella vila el va nomenar fill adoptiu; i ara fa pocs anys que l'Ajuntament de la seva vila nadiua el declarà fill predilecte, en sessió solemne on el poeta santjoaner Miquel Gayà va llegir la biografia de l'homenatjat.

Al marge de la seva actuació com a religiós, però sempre completant-la, el P. Ginard va dedicar moltes hores al conreu de la literatura en vers i en prosa i a la recollida de cançons populars de la pagesia. Com a prosista, a part de molts d'articles, va pu-

blicar un volum titulat "Croquis artanencs". Com a poeta es donà a conèixer en diverses publicacions periòdiques o de circumstàncies, sense arribar a editar els seus versos en volum especial.

La seva labor més important va ser la de replegador de cançons, de boca de la gent del poble.

S'hi dedicà devers quaranta anys, aprofitant els seus viatges de quaresmer per la major part de viles de Mallorca. La seva replega va arribar a esser tan voluminosa, que, en publicar-se, subvencionada per la Fundació Joan March, ha omplert quatre toms titulats "Cançoner Popular de Mallorca", amb un total de més de 1.800 pàgines, a les quals vaig tenir l'honor d'afegir-ne prop de dues-centes d'estudi i comentari sobre la temàtica, el llenguatge i les relacions de les nostres cançons populars comparades amb les de les altres regions de llengua catalana i de diversos països europeus.

Aquest "Cançoner", que abans de publicar-se ja havia estat premiat dues vegades per l'Institut d'Estudis Catalans i una vegada per l'Ajuntament de Palma, és l'obra que perpetuarà el nom del P. Ginard com un dels grans folkloristes europeus. Així ho han reconegut els especialistes, no sols catalans, sinó també castellans i estrangers.

Seria llarga la semblança que podríem escriure sobre el caràcter del pare Ginard com a home, com a religiós, com a literat i folklorista; i també com a patriota defensor acèrrim de la personalitat mallorquina. Aquest darrer aspecte podria fer-nos omplir pàgines molt expressives, on citaríem paraules seves molt enèrgiques i documentades sobre la persecució de què, durant molts anys, ha estat víctima la nostra llengua, i referents a la complicitat d'elements jeràrquics en aqueixa persecució, davant la qual el P. Ginard era un protestatari ben resolt, i només la disciplina obligatòria l'impedia de manifestar-s'hi.

En resum: el P. Ginard era un bon religiós, un bon literat i un bon patriota. Qualque dia es podran explicar aquets i altres títols amb l'extensió desitjable.

EN LA MORT DE L'AMIC

P. RAFEL GINARD BAUÇA

La vostra vida fou de sembrador
afanyat sempre més a la sembrada,
afrontant la tempesta i la gelada
sente temor als llamps ni al fibló.

I vostra mort fou la del segador
que en pau s'adorm dins l'era curullada,
després d'haver finit l'aspra jornada
de segar a tot arreu el blat millor.

Ara reposareu per sempre en pau
dins l'etern sementer d'aquell cel blau
que no esmussa la falç ni trenca relles;

¡que en vostra mà hagi dat el cent per u
cada garba del vostre blat madur
al camp del Paradís sembrat d'estrelles!

GUILLEM COLOM

Palma, 15 -X- 76

A la bona memòria del Pare Ginard

Publicat al Setmanari "Soller" al 6 - XI - 1.976

Temes de perentòria actualitat local han desplaçat momentàniament del meu obligat comentari setmanal la meva ofrena emocionada al Pare Rafel Ginard Bauçà en el moment amarg en que les seves despulles mortals tornen al si de la terra mare. En aquesta hora infausta no vull que li manquin, com a darrer tribut a la seva memòria, unes paraules meves de condolença, per expressar com em dola la pèrdua de tan bon amic, d'un tan fecund conrador de les nostres lletres i d'un tan ferm aimador de l'esperit pairal del nostre país.

Més que a destacar la personalitat literària i folklòrica del P. Ginard, aspectes que poden subratllar millor que jo altres comentaristes més documentats, vull remarcar més tost amb aquesta modesta nota necrològica, altres trets peculiars de la seva figura humana i ciutadana, que són els que d'ell vaig conèixer preferentment i que ens varen relacionar durant un llarg període a través d'una relació personal o d'una comunicació epistolar: la seva franca i entraniable amistat i la fonda convicció i la fermesa d'uns sentiments d'amor a tot lo nostre, que demostrà en tot temps, fins i tot en la poca d'una llarga hivernada.

Jove encara, quan unes incertes inquietuds patriòtiques despertaven en mi uns sentiments que havien d'influir profundament tota l'acció futura de la nostra generació, vaig conèixer per primer vegada al P. Ginard, vengut a Sóller per predicar-hi una novena a la Parròquia. Amic com era del meu pare (al cel sia), cada vegada que venia li agradava de visitar-lo i de fer-hi una xerrada. Ja aleshores arreblegava materials pel seu futur Cançoner, i mon pare, que també en recollia, n'hi proporcionava abundantament, sobre tot d'aquelles cançons més típicament solleriques. De llavors ençà s'establí entre nosaltres dos, units per una mateixa comunitat d'idees, una cordial amistat que havia de perdurar per ja sempre més, i que es refermava a cada nova ocasió: en actes literaris o patriòtics: en les anyals commemoracions de Cala Murta; en cerimònies religioses de caràcter familiar, ens alegràvem de retrobar-nos per comentar els fets que es succeïen i per renovar la fe en uns principis compartits i d'esperança en un pervenir millor per les nostres coses.

Aquest amor als signes característics de la nostra personalitat mallorquina al dugué a posar-se en contacte amb el poble, del qual recollí aquest devessall de cançons reunides en els quatre toms del

"Cançoner Popular", que formen un tresor inapreciable. Com aquell altre arreplegador de mots, que fou Mn. Alcover, El P. Ginard haurà aportat a la nostra cultura un conjunt d'elements on hi brilla l'esperit de la nostra niçaga, que és la seva valuosa contribució a l'obra del ressorgiment del nostre idioma nadiu.

A l'hora en que el P. Ginard deixa les eines, acabada l'escadada que en els cercles religiosos, literaris i patriòtics ha realitzat durant tants d'anys, expressam el sentiment que la seva mort suposa per tots nosaltres, tot i aixecant una pregària pel seu etern repòs.

MIQUEL MARQUES COLL.

En la mort del pare

RAFEL GINARD BAUÇA

Conclusió d'un parlament pronunciat a
Sant Joan, després del funeral, la nit del
18 d'octubre de 1976.

Encara no fa ben bé dos anys, ens congregàvem en aquesta Vila per tal de reconèixer els mèrits del pare Rafel Ginard Bauça i proclamar-lo Fill Predilecte de Sant Joan, en uns actes inesborrables que ens honren a tots: fou el 17 de novembre de 1974. Aquell dia va ser una fita senyalera en la nostra història, en què fèiem professió de fe en un santjoaner i reconeixíem el seu nom que trascendeix no solament dins tota Mallorca, sinó també en els àmbits de la cultura internacional.

Avui ens hem tornat reunir amb motiu de la seva mort. Trists, certament, perquè un amic ple de bondat i d'intel·ligència ja no el veurem mai més en aquesta nostra vida humana. Confortats, en canvi, perquè el pare Ginard entrà per la porta gran en el temple de la immortalitat, on els noms dels que hi entren queden gravats per sempre dins la història.

Amb la seva mort, el pare Ginard ve a celebrar les noces amb aquesta immortalitat difícil, que només aconseguixen els esperits forts, dotats d'una especial gràcia de Déu. El nostre acte d'avui, precedit per l'eucaristia que acabam de solemnitzar, és precisament això: una acció de gràcies a Déu perquè en la seva bondat sens fi

va ungir de dons i carismes un fill del nostre poble, i perquè ell va sobre correspondre a aquests dons i carismes posant a contribució tot el seu talent, tot el seu esforç i tota la seva voluntat.

Diuen teòlegs que allò que fa malbé una vida humana és pretenir ser sant per un camí que Déu no t'ha assenyalat. Si Déu vol que siguis sant fent de conrador de la terra, la millor manera de fer-te sant serà esforçant-te a ser el millor conrador que puguis ser. I si Déu et crida a ser poeta, també la millor manera de fer-tesant, serà fent-te el millor poeta que puguis ser. Es a dir, posant a contribució els talents que Déu t'ha donat. Si Déu t'ha donat un talent, no et condemnarà per tornar-li només dos talents; però si t'en donà cinc, sí que et condemnarà si només n'hi tornes cinc. Cal que n'hi tornis deu; que li tornis duplicat el do que Ell et va fer en cridar-te a l'existència i assenyalar-te un camí. No el camí dels altres, sinó el teu camí.

Doncs bé; jo crec, tots creim que el pare Ginard, que Déu dotà no amb un talent, sinó amb molts -amb la simbòlica xifra dels cinc talents-, gràcies al seu esforç i a la seva teracitat, gràcies a la seva fidelitat al do específic rebut de Déu, i gràcies a què ha sabut ser religiós i sacerdot no a la manera general dels altres sacerdots, sinó a la manera específica que Déu li ha inspirat -un sacerdot doblat d'intel.lectual-, ell ha pogut tornar a Déu i al nostre poble els també simbòlics deu talents que estava obligat a tornar. I aixó és el que venim a celebrar. La seva mort, repetesc, és trista, però també ens conforta i ens honra, i la volem celebrar perquè del pare Ginard podem dir amb l'Escriptura: "Benaventurats des d'ara els morts que moren en el Senyor!... Les seves obres els seguiran darrera d'ells" (Ap 14: 13).

Les obres del pare Ginard, tots les tenim ben presents: tota la seva vida lluitava en el bon combat; ara ha acabat la seva carrera, i ha conservat la seva fe (Tm 4:7). La seva fe religiosa i la seva fe humana. Ha servit Déu amb la seva predicació apostòlica; i ha servit els homes recollint l'ànima del poble en el folklore i el cançoner de Mallorca. Ens atrevim a creure que, com sant Pau, ha estat digne de la corona de justícia, que el Senyor, jutge just, li tenia reservada (Tm 4:8). Que el vegem en el cel.

MIQUEL GAYÀ

El pare Ginard i el "Cançoner Popular de Mallorca"

Ha mort, als setanta-set anys, el pare Rafel Ginard, de la tercera orde de Sant Francesc. Havia nat a Sant Joan el 27 de juliol del 1899. L'any passat, amb la publicació del quart tom, l'editorial Moll va culminar l'edició del Cançoner Popular de Mallorca, la bella i **extensa** recopilació de cançons i romanços que, a través d'un llarg camí de segles, el nostre poble havia elaborat o assimilat fins a depositar-les dins les mans d'aquest home, il·lustre per la seva tenacitat i el lliurament al difícil treball de recuperar una part important de la nostra cultura.

Si escric que el Cançoner juntament amb les Rondaies d'En Jordi d'es Recó i el Diccionari d'Alcover-Moll són les tres aportacions més importants de Mallorca a la cultura de llengua catalana, possiblement no hauré dit res de nou. En el pròleg del primer tom Francesc de B. Moll qualifica la collita del pare Ginard d'autèntic **tesor** de la llengua i diu, referint-se a les tres obres que acabo de citar, que amb aquesta publicació, Mallorca pot exhibir tres monuments que perpetuen, amb unes dimensions no igualades per cap altre regió hispànica, la triple manifestació verbal de l'esperit de, **nos** tre poble: la llengua, les llegendes i la poesia de la terra". Això és, precisament, el Cançoner: la poesia de la terra, les cançons d'un poble que sap expressar amb el joc fabulós de les paraules, el seu concepte del món, la categoria pròpia del seu viure, les seves palpitations més profundes i sinceres. Es, en realitat, el mirall on es reflecteix el camí de la nostra col·lectivitat a través del temps. Com una gran crònica, com un imments retaule gòtic que ens explica d'alguna manera allò que som, tot el que hem estat. I això no ens en càpiga cap dubte, es també compromés, perquè implica una prosa de consciència, la voluntat de rescatar del silenci la poesia, el do de la paraula i de l'enginy. El mateix pare Ginard es pregunta a la introducció al Cançoner (n. 76 de Les Illes d'or) sobre el possible autor o coautors de les seves cançons per afirmar que "el llevat del cançoner el posaren els glosadors d'ofici, i més endavant, quan la referència a la història del poble, haurà de dir: - "Tot entrava dins l'imperi de les cançons, rivalitats amoroses, festes, balls, personatges il·lustres o esguerrats. La Musa popular de tota herba en feia feix. Allò, un poc avui, un poc demà, passava al poble. Cada cançó assimilada -moltes morien el mateix dia de néixer- era com un còdol raspós, de caires vius, després de la

muntanya i engolit per un torrent. Rodola que rodolaràs, el còdol s'allisa, pren formes mòrbides i arriba a ser una rústica joia, amable al tacte i a la vista sense deixar d'ésser còdol. Desposseït de caïres tallants, aquell còdol ja no és obra de la muntanya d'on procedeix, sinó del torrent que l'ha llambroixat, esmolat i polit amb el finíssim paper de vidre de les seves aigües i amb el fregadís dels tres còdols."

He dit abans que aquí hi ha la vida del nostre poble: la flora i la fauna de les nostres contrades, l'amor entre una parella de joves, l'odi i la gelosia, el desig i la mort, el vestit i els balls, la casa i el clima, els treballs i les endevinalles, les cançons de picat i les festes, els noms dels camps i els dels pobles. Finalment, les glossades, les codolades i el romancer, aplegats a l'últim volum.

La lectura del Cançoner és tota una lliçó de llenguatge. Sorgeix esplendorosa la llengua amb tot el seu poder, a l'aplec del pare Rafel Ginard. Un llenguatge que pot parèixer arcaic al primer cop d'ull, però que penetra profundament dins l'ànima amb cada un dels girs, a través de cada una de les imatges tremendament belles i creatives. Es la possibilitat d'explicar el món, un món que ha estat nostre i que resta sota la nostra vida, molt a prop de les nostres arrels, amb el do meravellós de la paraula. Es tracta, doncs, d'explicar de mil formes distintes una mateixa història, de retreure un pic i un altre el nostre legítim dret a la vida. D'explicar-li al poble la seva raó d'ésser, tot aturant-nos molt a prop de cada una de les seves passes.

Per a Rafel Ginard, que estimà el seu poble amb tota l'ànima, els homes d'aquesta terra i la seva llengua, vull demanar avui amb el poeta, simplement, un record.

GABRIEL JANER MANILA

Publicat al diari AVUI, al 11 - XI - 1.976

SEMBLANÇA

Per
MIQUEL
FUSTER

Publicat al setmanari Manacor al 11 - VIII - 1.973.

Un cordó de franciscà;

figura singularment destacada la del Pare Rafel Ginard Bauçà, Figura simpàtica i atractiva la d'aquest mallorquí - i concretament, sanjoaner, ~~ceñit~~ per aquest cordó de franciscà, per ~~aquí~~ xa corda primitiva, nuosa - i avui també blanca - que tan be ~~sim~~ bolitza el sacrifici i la virtut..

aqueixa corda primitiva que, a través dels anys, ha vingut ~~sub~~ jectant i ajustant uns hàbits, expressió d'austeritat, ~~pr~~ dresa, insignificància...

sí: el cordó i l'hàbit formen un conjunt que diu molt bé, que hi escau del tot a n'aquest esperit tot franciscà, amb la seva senzillesa, la seva modèstia, la seva afabilitat, la seva tendresa...

Un homo de bé i de pau

sí, un homo de bé, que més es revela com més se'l tracta, un homo ple de bondat natural, intrínseca, espontània, que vessa i escampa al seu voltant, per allà on passa, com la rouada del matí, o la claror - no del sol, que escalfa - sinó de la lluna, tranquil.la i discreta, discreta i tranquil.la...

com en el vidre transparent, com en l'aigua clara, com en el platetjat del mirall, es pot llegir ben bé, dins el seu pensament, a través de la seva nítida paraula, aqueixa bondat innata i universal que brolla del seu cor...

no hi trobareu, en ell, segona intenció, ni sàtira ni malícia alguna...

sols amor i pau...

no espereu d'ell que mai alabi el poderós, si no es ben merei xedora l'alabança; ni que inclini la balança en contra de l'humil...

a n'el pare Ginard Bauçà li agraden les coses clares, i creim que si tots pensassin com ell, n'hi hauria ben poquetes de bre gues i de lluites...

I un parlar de mel i sucre

si fos exagerat, diria que el Pare Ginard Bauçà parla divina-ment, però - com que no ho som ni ho vull esser - dic que parla d'una manera deliciosament humana...

de mi puc dir que ses hores em passen volant, escoltant-lo; i tant és que sia damunt sa trona, com a sa plaça, o a un cantó, com en família: és igual; ell sempre conversa amb calma, amb

suavitat, amb dolcesa sempre que en surten de la seva boca -convertida en bresca -, rajolins de mel, ben saborosos; o, - a modo de fontanella - filinolls d'aigua que sangloteja; o perles valuosament escollides, de fecunda copinya...

tal són les seves paraules, que, a modo de màgics pinzells; descriuen, pausadament i amb tot detall, encantadors paisatges; reviuen la història i la tradició de forma tan fidel, que un essant transportat a l'època referida; i completen raons i arguments de filosofia i moral pràctica que s'admeten i accepten sense oposició de cap casta, inclús amb complacència...

i tot això unit a una cadència, un ritme, una melodia, que formen una vertadera música d'acompanyament...

el Pare Ginard Bauçà és - sense cap dubte - un vertader Mestre En Gai Parlar.

(1) El pare Ginard Bauçà m'ha fet constar que l'he mirat amb generoses ulleres de vidre d'augment, però jo no he fet més que reproduir la bella imatge que s'ha anat gravant dins mi durant el temps que - l'he anat tractant.

Requiem pour le Père Rafel Ginard

Un pauvre franciscain est mort dans la grand'ville.
En sa nuit, l'ont veillé vers l'ultime clarté
frère Renoncement et soeur Humilité
dans la foi de Jésus et l'amour de son île.

Près du lit de souffrance, où la sérénité
en son âme unissait, loin du monde fébrile,
la douceur majorquine au sens de l'Evangile,
nous pleurons l'ami cher que Dieu nous a ôté.

Il allait, parcourant entre deux homélies
la glèbe et la montagne où dormaient, abolies,
les gloses spontanées à la note imprécise.

Et dans son florilège, il alluit recueillant
de nos aïeux l'esprit caustique et pétillant
tandis que dans son cœur souriait, bienveillant,
le legs spirituel de saint François d'Assise.

Josep Alcover.

Cançonar Popular de Mallorca

Volum primer (amoroses)

Replegat i ordenat, pel P. Rafel Ginard Bauçà, T.O.R.

Cançons que fan referència a Sant Joan i al seu terme.

Cada pic que miraré
devers Consolació
i no us veuré, bona amor,
a plorar me posaré.

Com som a cap de cantó
de sa Casa de la Vila,
mir i no veig Na Tonina,
mon cor rebenta d'amor.

Ses hores que miraré
devers Consolació
i no us hi veig, bona amor,
plorant me conformaré.

Neves jo vui demenar
a la gent de Sant Juan:
aqueix ramell de tot l'any,
de salut, ¿com deu campar?

N'Arnau Arnauet plorava
damunt Consolació,
com veia sa seva amor
dins es baül Allargada.

Un puig hi ha davant l'Horta;
no puc veure can Gaiá.
Quan te'n vas, Sebastià,
ma persona roman morta.

Hermosa, cara de sol!
Oh flor de passionera!
Ets de rel santjuanera;
da'm un brot d'aufabeguera
de dins aquest cossiòl.

En es lloc de Son Baró
jo hi estaria llogada
sense paga ni soldada,
perque hi sou vós, bona amor.

Jo voldria esser oronella
a s'entrada de s'estiu,
i me'n 'niria a fer es niu
dalt sa finestra d'Hortella.

Quan veig es portal romà
de s'Horta, tenc alegria,
però més me'n donaria
es missatge que hi està.

Si jo era jornaler,
a Sa Bastida aniria,
i al manco de prop veuria
persona ane qui vui bé.

Si jo poria aplanar
es puig d'es Càrritx d'Hortella,
veuria una cosa bella
que dins Son Ramon hi ha.

Si jo poria tornar
un colomet quan voldria,
a Son Baró me'n 'niria
un vespre, per festejar.

Un fadrí vei s'enamora
i es torna desnamorar:
Na Moragues va deixar
per Na Francisca Amadora.

Triades per Jaume Mola.

ECOS DEL TELE-CLUB

No podía hacer menos el Tele-Club que dedicar un número extra al P. Rafel Ginard, recientemente fallecido en la villa de Artá. A través de sus páginas se darán cabal cuenta de la fecunda labor de nuestro franciscano.

Pero no toda la actividad, aun siendo mucha, se ha centrado en la preparación del Boletín, sino que también cuenta el trabajo que un grupo de jóvenes han emprendido con vistas a remozar y hacer más acogedor al modesto local de que disponemos y que desde su fundación viene usufructuando el Tele-Club por deferencia de la Hermandad Local de Labradores.

Ya en la fiesta llamada de las Vírgenes, pudo estrenarse un moderno aparato amplificador y sincronizador de sonido, con doble tocadiscos incorporado y con su correspondiente instalación luminotécnica, que funcionó de maravilla.

Siguen ahora los trabajos de empapelado y colocación de un cielorraso insonorizado, lo que llevará algunas semanas de trabajo. Luego se adquirirán nuevos cortinajes e incluso nuevo mobiliario. Todo ello está previsto que esté listo antes de Navidad.

Pero estas reformas retardarán los ciclos de conferencias y las proyecciones de cine, que otros años empezaban en esta temporada. A propósito, queremos destacar la nutrida asistencia de público que el día 4 del cte. presenció la película que versaba sobre la influencia de los antibióticos en el organismo, y que presentó el Dr. Company. En el diálogo que siguió ayudaron al referido doctor dos técnicos de un gran complejo industrial dedicado a antibióticos.

En el pasado curso de Socorrismo, impartido por la obra "Higiene y Seguridad en el Trabajo" dependiente de la Seguridad Social, y que en nuestra villa organizó la Hdad. de Labradores, tuvo como colaboradores el Ayuntamiento, la Parroquia y el Tele-Club; fué un éxito de asistencia, divulgándose útiles conocimientos en el campo del socorrismo y prevención de accidentes.

Para terminar, queremos recordar a los aficionados al arte fotográfico que el día 20 de diciembre termina el plazo de presentación de diapositivas para el concurso provincial; así como la presentación de fotografías para el local. No repetimos las bases ya que estas fueron publicadas anteriormente.

También recordamos a los niños que ya pueden preparar el material para la acostumbrada exposición de postales navideñas que cada año presentamos durante tan entrañables fiestas.

J. Estelrich

A MODO DE PRESENTACION

Ahi va lector, la amical correspondencia a una reiterada invitación que me brindaron algunos miembros del equipo de redacción del Boletín informativo del Tele-Club de nuestra villa, con la finalidad, de que desde el campo propio de mi profesión colaborara en base a algunos escritos, con los que contribuir, a la mejora de lo que quiere ser el Boletín en su segunda etapa.

Consciente por una parte de mis propias limitaciones, y perseverante por otra, con los principios que definen mi personalidad, anuncié claramente a los que me invitaban a tan noble tarea, que supeditaba el "manejo de la pluma" a una renuncia a cuanto suponga fantasía literaria, alarde de erudición, ó, abuso de doctrinarismos infecundos, al propio tiempo que recababa el poder desenvolverme con entera libertad expresando lo que siento, sin condicionamientos ni mediatizaciones, sin suplantar, en definitiva, mi propio "yo" por injerencias tendenciosas, o, personalismos disolventes. La aceptación por las "partes contratantes" fué unánime y llegué a la íntima convicción que en todos nosotros imperaba la firmeza de ídeas que en modo alguno debe excluir la tolerancia de sentimientos.

Lector: El propósito que me anima, va encaminado a transvasar por conducto del Boletín algunos principios de la múltiple y variada Legislación española, al pueblo llano, con la finalidad de sensibilizarle ante supuestos de Derecho, que si no hoy, mañana pueden afectarle.

Pondremos de nuestra parte un singular empeño, que los temas - tratados sean actuales, útiles, susceptibles de ser discutidos en noble controversia, tamizados por la Jurisprudencia de la más Alta Instancia Judicial de la Nación: El Tribunal Supremo.

Las múltiples facetas que ofrece la actividad humana con incidencia en el campo del Derecho hacen que el hombre moderno tenga - que ser contemplado pluridimensionalmente, y en diversas etapas del decurso vital, puesto que es sujeto de derechos, incluso antes de nacer, así por ejemplo puede ser instituido heredero o legatario; goza de protección penal desde el momento que es concebido y no nacido. Por el simple hecho de nacer adquiere el derecho a la personalidad que sólo se extinguirá por la muerte, y sufrirá restricciones por concurrir incapacidad física o mental, o por interdicción civil ante la comisión de un delito que lleve aparejada la pena de reclusión mayor, ó, muerte.

La edad es un hecho biológico que condiciona el ejercicio de los derechos. Existe la mayoría de edad civil, la mayoría de edad

penal, la edad a partir de la cual puede el sujeto de derecho ser emancipado, o contraer matrimonio. Todos los supuestos relatados en encuentran su regulación en el ámbito del Derecho Privado, pero no en nos rango adquieren los derechos y correlativos deberes en el ámbi to del Derecho Público como será por ejemplo ante un expediente de Expropiación forzosa por causa de utilidad pública, o por la respon sabi lidad penal que se contrae ante la omisión del deber de socorro, cuando no existe riesgo para su persona, o también para reclamar en determinados casos indemnización por daños y perjuicios al propio - Estado y Corporaciones de Derecho Público.

Con estos ejemplos enunciativos, el autor de este trabajo ha que rido poner de manifiesto la utilidad y conveniencia de familiarizar se con la normativa legal; mi satisfacción sería completa si de to do lo dicho surgen los propósitos enunciados y se extrae la conse cu encia, de que al amparo del Derecho se puede forjar una aptitud - cualificada para el servicio de todo cuanto redunde en beneficio de la Comunidad Nacional o Local.

San Juan Nov. de 1.976

Antonio Gual.

LA CORAL DE SANT JOAN

La coral de Sant Joan se sent orgullosa de poder estar present, el pròper dia 27 de Novembre, a l'homenatge que es farà a una de les grans figures de les lletres mallorquines i que ens ha deixat per sempre no fa gaire temps.

Deim que estam orgullosos d'anar a Artà perque, com una entitat del poble que el va veure néixer, el nom de Sant Joan se sumará a l'homenatge que és mereix el P. Ginard. Nosaltres, ans els nostres cants, intentarem donar l'expressió de gratitud i admiració vers lho mo que ha estimat i recollit lo millor d'un poble: el seu fòklor, les seves cançons, en definitiva la seva ànima.

Però també, aquesta anada a Artà ens honra als componets de la Coral, perque veiem que el nostre esforç no és estèril, sinó tot lo contrari. Aquest concert també ens compromet a treballar més de ca da di a, i a fer realitat la nostra tasca de donar a conèixer la gran riquesa musical que tots els pobles posem i que és necessari que - tots conequem. Nosaltres coneixem les nostres limitacions però aixó no ens priva de seguir el nostre camí.

La nostra intervenció, senzilla, però preparada amb molta illu sió i hores de feina, serà la següent: Durant la missa cantarem lo

millor del nostre repertori litúrgic, des de la polifonia d'un Bach a composicions inspirades en el folklore mallorquí. En el breu concert que donarem després, basat en composicions populars mallorquines i catalanes, cantarem: la Balanguera, Sor Thomassetta, el Rossinyol, el noi de la Mare i S'aubada.

I a modo de crida, només ens resta dir que la coral està oberta a tota mena de suggerències i que si qualsevol té ganes de cantar, posseïnt un mínim de veu i d'oïda, l'esperam als braços oberts.

Per nosaltres, la música és patrimoni de tots.

Secretariat de la Coral.

METEOROLOGIA

Dies	Litros/m ²	Dematí	Hora baixa	Vespre
1	17'5	x	x	
2	8'2	x		
10	4			x
11	9			x
12	0'3	x		x
14	8			x
15	5'5	x	x	
17	in.			
18	2'2		x	
20	23'5	x	x	x
23	in.			x
24	34	x	x	x
25	5'5			x
27	15	x	x	
28	29			x
29	4	x		x
Total: 195'5				

Octubre: Un mes tradicionalment molt plover. Enguany, aiximateix, suposa una fita ja que l'aigua caiguda a Sant Joan dins aquest mes s'acosta a la mitat de lo que plou de vegades en mig any.

Aquesta tabla que presentam està presa dels informes que des dels observadors d'aquí s'envien els Centres meteorològics provincials.

La costum d'examinar aquests dades i les comparences que en treguem amb altres anys passats serviria d'experiencia (maldament no servesqui per gaire cosa més).

Anotar a quina hora ha plogut mostra un part el temps desapropiat per fer feina a l'intempèrre i presenta una ocasió per reflexionar damunt el pagès i el temps lliure.

Miquel Pastor.

VIDA LOCAL

Balance demográfico del mes de Octubre.-

Del registro de nuestra Parroquia hemos sacado los siguientes datos:

Defunciones.- Sra. Dª María Matas Oliver. Edad 78 años. Conocida por Sa Madona de Cas Mestre Amador.

Matrimonios.- 9 de Octubre.- Juan Llodrá Pascual e Isabel María Oliver Rexach, naturales de Manacor y emparentados con la familia sanjuanense Oliver Matas. 23 de Octubre.- Antonio Bauzá Company y Francisca Más Florit. Enlace celebrado en la Iglesia Parroquial.

Bautizos.- Catalina Barceló García, nacida día 26 de Septiembre y Antonia Pilar Más Jaume, nacida el 13 de Octubre. Ambas recibieron este sacramento el día 30 del pasado mes.

Otros aspectos de la información Parroquial.-

La Campaña con motivo de la celebración del Domund recogió la suma de 24.030 pts.

Cada sábado por la tarde un grupo de jóvenes están trabajando en unos ejercicios sobre temas de carácter religioso y espiritual juntamente con un grupo de monitores para plantearse con sinceridad y realismo estos problemas que incumben al espíritu y poder recibir el sacramento de la Confirmación con una adecuada preparación. Dirige este cursillo D. Mateo Cladera.

Con motivo de aproximarse en el calendario eclesiástico el periodo de Adviento y como preparación del Misterio de Navidad, se desarrollarán a partir del día 1 de Diciembre, todos los miércoles, unas reuniones bíblicas, para profundizar y meditar sobre el contenido de las Sagradas Escrituras.

Un cursillo de prevención de accidentes y socorrismo.-

Seremos realistas y objetivos si afirmamos que el Cursillo de Higiene y Seguridad en el Trabajo y Prevención de Accidentes constituyó un gran acierto tanto por su contenido como por el número de participantes, más exhaustivo de lo que se preveía. Ratifican lo expuesto las siguientes cifras: la inscripción preliminar alcanzó unos sesenta alumnos, que fueron en aumento en las clases sucesivas, ante la expectación demostrada por los asistentes, hasta un total de ochenta cursillistas de ambos sexos y de todas las edades, inscripción significativa para la población local.

Organizó la Hermandad de Labradores y Ganaderos en conjunción con la Parroquia y el Tele-Club. Impartió la docencia el Servicio Social de Higiene y Seguridad del Trabajo, en el propio local de

La Hermandad, con un temario dedicado a materias y cuestiones especialmente agrícolas. Estas y sus profesores respectivos fueron los que a continuación enumeramos: "Peligrosidad del empleo de los productos fitosanitarios" y "Riesgos de accidentes por manejo de máquinas y aparatos eléctricos" por el prof. D. Antonio Fiol Sala; "Manejo adecuado de maquinaria agrícola", por D. Miguel Capó Galmés. El tema versado sobre socorrismo: "Reanimación artificial, respiración por el método "Boca a boca" y masaje cardíaco externo" expuesto muy amenamente por D. Arturo Soriano Cameno, fue seguido con vivo interés por los cursillistas, conscientes de la gran importancia e incidencia social y humana de los conocimientos teóricos y prácticos desarrollados. Este cursillo fue completado en cada una de sus partes por diversas proyecciones cinematográficas, sobresaliente: "El pulso de la vida", sobre reanimación artificial..

Este curso, celebrado entre el 8 y el 12 de Noviembre, se clausuró con la entrega de los diplomas acreditativos a los alumnos participantes.

Para fechas próximas.-

En respuesta a ese interés puesto de manifiesto por gran número de sanjuanentes sobre temas de socorrismo se tiene prevista para fechas inmediatas la realización de una velada en donde está programado la ampliación y profundización de los aspectos más importantes concernientes al Socorrismo por una persona especialista en la materia, con la ayuda de material audiovisual, juntamente con la película ya reseñada: "el pulso de la vida".

Curso de teórica para el Carnet de Conducir.-

La Secretaría de la Hermandad de Labradores nos ha facilitado una nota donde manifiesta que para fecha próxima, en el mes de diciembre, se tiene programado un curso encaminado al estudio y aprendizaje de los conocimientos teóricos que se exigen a los futuros conductores tanto de tractor como de automovil. Dicho curso puede resolver a bastantes aspirantes el problema que suponía el tener que desplazarse a la ciudad o pueblos vecinos.

Mejoras en el cementerio.-

Aunque la inercia social actual sólo está por segregar noticias desesperadas, críticas negativas sobre lo que es, lo que fue y lo que espera ser, tenemos que hacer una pauta, por más que sea breve, en esta realidad teñida de oscuro. Todos los sanjuanentes nos alegramos en nuestra visita por Todos los Santos al Cementerio de ver realizadas o al menos en fase de efectuación obras y mejoras que todos las calificábamos de urgentísimas: adecuación de parterres, pasillos, cuidado y sostenimiento de lápidas, construcción de nichos, etc. Pues fruto de la gestión consistorial, el esfuerzo en la eje-

cución de las empresas albañiles y la colaboración del vecindario, todos podemos congratularnos de que las obras estén en fase de cristalización. Es conveniente apuntar: un esfuerzo a tener en cuenta en otros campos donde urge la colaboración conjunta. En tal fecha se ofició para conmemorar la festividad una solemne misa en el proprio camposanto, con la participación de la Coral San Joan.

J. Roig.

MINI HISTORIA

C. II - 1

Defensa de Mallorca contra D. Pedro IV de Aragón.-

Martes 22 de Abril de 1343.

Este fueron nombrados capitanes para la defensa de Mallorca los siguientes: Aries Ferrandis de los lugares comprendidos desde Alcudia hasta Capdepera, cuyo Ferrandis habia sido nombrado Capitán, según allí se expresa, de los lugares comprendidos desde el Cabo de Formentor y habia de residir en Alcudia con los hombres de a caballo que habían recibido orden del lugarteniente, que nombró a aquel, que estuviesen en Alcudia, con él, el lunes siguiente.

Según otra carta, era capitán de Pollensa, Inca, Selva, La Puebla, Santa Margarita de Muro y Escorca.

El noble Pagano de Mallorca, de los lugares de Bunyola y Banyalfufar hasta la Porrassa; que ejerza su jurisdicción asi en los sobre dichos lugares como sobre los otros que le ha consignado.

Rogerio de Rovenach.

(Extracto de documentos del libro "Cartas Comunes" y traducidas al castellano por Don Miguel Boret. Boletín de la Sociedad Arqueológica. Octubre 1895).

Ordenaciones del Lugarteniente a los alcaldes de Castelitx, San Juan de Sineu; y capitanes de Santanyi y Capdepera.-

Dice el lugarteniente al baile de Castelitx que habiendo unido el lugar de San Juan de Sineu a la Capitania de Santanyi que él, con los hombres de su bailio deben ir con sus armas a la cala de "mosques - costa lo cap enderrocats de jos lo poitxol, así que tengan noticias del "estol" de Cataluña, u orden suya y no debe ir al lugar donde tenia orden de ir, sino mediara - mandamiento suyo. Dat. ut. sup.

El lugarteniente dice a "Pedro torreylla donzey capitán, como "per causa" haya tomado y separado de su capitania el lugar de Castelitx y en su lugar lo haya consignado San Juan de Sineu que los hombres de Casteno no mande en ninguna manera, pero que mande los de San Juan de Sineu, a los cuales ya habia man

dado que se pusieran a sus ordenes y le obedecieran en todo. Dat ut supra.

El lugarteniente al baile de San Juan de Sincu, diciendole; - que habiendo ordenado que el lugar de Castelitx que se habia asig nado al Capitan de Santanyi, que fuera a la cala de "mosques e vos a la vostra parroquia" en lugar de Castelitx, que se habia con signado bajo el mandamiento del capitán de Santanyi; le manda tan bien que con los hombres de su baillio deben ir con el capitan - Santanyi asi que este lo mande y no sean tenidos de ir a otro lugar. Dat ut supra.

El lugarteniente "G. Traver - donzeyl capitá en lo capdepera" - señalándole que habiendo ordenado que el lugar de San Juan y to da su parroquia que no se cuide,

de ninguna manera, de mandar los hombres de San Juan ni de su pa rroquia. dat ut supra. (Extrac- to de documentos del Libro de - "Cartes comunes" traducidos por D. Miguel Bonet. Boletín de la So ciedad Arqueológica Luliana. Fe- brero 1895).

Nota.-

Desde el mes de Mayo del pre sente año y a consecuencia de - larga dolencia, estuve apartado de toda actividad. Hoy, a Dios gracias, me voy recuperan- do por completo y reintegrándome a mis habituales quehaceres y nuevamente me pongo en contac- to con vosotros desde estas co- lumnas y aunque mi ausencia de ellas ha sido del todo ajena a mi voluntad, os pido perdón, por dicha circunstancia.

Juan Juliá Gayá

DEPORTES

Cuando las aguas de un río se salen de madre, los destrozos que ocasionan suelen ser cuantiosos; sin embargo, tan pronto como vuelven a su cauce, la vida vegetal brota con más ímpetu en los lugares que aquellas, antes, dejaron devastados.

Algo de esto ha ocurrido, al parecer, dentro de la Directiva - del C. D. San Juan, en el cual, la salida de madre, inconsciente y efímera, de algunos directivos ha causado tal trastorno, que ha sido suficiente para provocar la irrevocable dimisión del Presiden te, quedando, momentáneamente, el Club en manos de una Comisión - Gestora, presidida por D. Arnaldo Company.

Queremos limitar nuestra acción a dejar constancia del hecho y a otorgar nuestro aliento a las personas que, desde ahora, deberán asumir la responsabilidad de mantener a flote la nave del Club.

A la pregunta de: "¿Qué entiende Vd. por deporte?", hecha, hipotéticamente, a cualquier persona, escogida al azar, en nuestro

pueblo, respondería, la mayoría, casi instantáneamente: "el fútbol"; y, luego, pensándolo ya más detenidamente, quizás añadiría: ciclismo, baloncesto, atletismo, etc. Por ello, como quiera que nosotros somos, también, gente, deportivamente mentalizada como futbolista, al hablar de deporte, nuestra mente se inclina, rápidamente, hacia el fútbol. Hablemos, pues, de fútbol, cuyo desenvolvimiento es, a la postre, lo que despierta un interés más generalizado dentro de nuestra comunidad local.

Ya dijimos, en un comentario nuestro anterior que el C. D. San Juan tenía agallas suficientes para salirse de los lugares, en donde se veía abocado hace algunas jornadas y que, según nuestro criterio, debía ir escalando posiciones hacia más altas cotas, más acordes con su verdadera valía. Pues bien, nuestras previsiones se van cumpliendo y, a medida que se va desarrollando la Competición, el C. D. San Juan va perfilando su equipo, viéndosele más conjuntado y con más fuerza a cada partido que pasa.

La primera sorpresa agradable nos la dieron nuestros muchachos en Manacor, al empatarle al titular de la ciudad de las Perlas un partido, que muy bien podían haber ganado y que, a priori, tenían perdido. Aquí fué, según nuestro criterio, donde empezó a manifestarse la verdadera valía del conjunto de "Litos", cuya garra y tesón volvió a sobresalir al rendir visita a Porreras, después de la derrota, en el campo de Consolación, frente al Binisalem, la cual no debió de haberse producido nunca.

En Porreras, el C.D. San Juan saldría batido, únicamente, por la mínima, después de haber disputado el partido siempre de poder a poder al líder del Grupo y ofrecido un agradable espectáculo a los numerosos aficionados, congregados en el campo de H'Hereveta.

La victoria sobre el Andraitx del domingo último, día 14, en el campo de Consolación consolida nuestras esperanzas en la recuperación del San Juan, el cual, no dudamos que, en adelante, va a darnos muchas tardes de buen fútbol, que, a fin de cuentas, es lo que desean todos los buenos aficionados.

El equipo juvenil va cosechando derrotas a lo largo y a lo ancho del Campeonato; no obstante y pese a lo cual, los integrantes del mismo, excelentes muchachos y consumados deportistas, siguen en la brecha como verdaderos jabatos.

¡Animo, muchachos! ¡No desfallezcáis! ¡Recordad el Slogan deportivo: ... lo más importante es participar!

J. Gayá

S A N J U A N

Boletín editado por el Tele-Club de San Juan Nº. 2.580

C/. Belisario Nº. 18.- Boletín Nº. 55 Noviembre de 1.976.

Director: Carlos Costa Salom.

Equipo de Redacción: José Bauzá Bonet Miguel Gayá Bauzá
José Roig Bauzá Miguel A. Más Bauzá

Colaboración especial: Miguel Gayá Sitjar.

Colaboradores: Juan Juliá Gayá Coral de San Juan

Jaume Mola Antonio Gual Solivellas José Estelrich Micras

Juan Gayá Matas Miguel Pastor Oliver

Suscripción: 250 ptas. al año.

Socio protector: 500 ptas. al año.

Campaña de promoción.- Desde su inscripción recibirá gratis los números que se publiquen durante el presente año.

Las opiniones expresadas en los artículos y colaboraciones publicadas en este Boletín, manifiestan la forma de pensar de sus autores, pero no, necesariamente la de todos los que trabajamos en él.

HAGASE SOCIO DEL TELE-CLUB DE SAN JUAN

Además de colaborar con el desarrollo cultural de nuestra villa ~~ser~~ socio le da opción a recibir mensualmente el Boletín.

FICHA DE INSCRIPCION

D.....con domicilio en.....
provincia de.....calle.....Nº....piso..
puerta.....desea inscribirse como socio del Tele-Club de San Juan y
recibir el Boletín, comprometiéndose a abonar por esta suscripción el
importe de.....pesetas anuales.

.....a.....de.....de 1976

Firma.

DECIDA EL NUEVO TITULO DEL BOLETIN.

Al ser este Boletín patrimonio de todos no nos vemos indispuestos en solicitar su colaboración. Se ha propuesto dotarle, a partir del próximo año, de un título representativo, que encarne nuestra esencia nuestra personalidad, nuestro pueblo y su realidad. No queremos que esta decisión sea privilegio exclusivo de unos pocos implicados que impongan sus preferencias siempre parciales y subjetivas, y más rigurosamente criticables al tratarse de un órgano al servicio de nuestra comunidad. Reclamamos en consecuencia su idea o sugerencia.

Sr. D. ....

PROPONE..... SUGIERE. ....

Para su información, indicamos los nombres que llevan conseguidos más votos: SOLANDA; SA BASTIDA; SCN JUNY; SANT JOAN.

Loganos deposite su decisión en el buzón del Tele-Club, o lo mande a su dirección.

Gracias.

una técnica
que conocemos
un arte
que dominamos

IMPRENTA NUEVA BALEAR

Avda. Alejandro Rosselló, 18 – Tel. 46 06 64 – Palma de Mallorca

- ♦ **LOTERIA**
- ♦ **ESTANCO**
- ♦ **PAPELERIA**